

BESLUT

2016-05-16

Dnr: 16/00495

SAKEN

Plus, SVT1, 2016-02-11, inslag om fonder; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om kritik som riktats mot Swedbanks fondbolag Robur gällande att bolaget vilselett kunder genom att marknadsföra vissa fonder som aktivt förvaltade, när dessa i själva verket varit passivt förvaltade. Mot bakgrund av kritiken intervjuades bland annat vd:n för Aktiespararna och en företrädare för konsumentskyddsavdelningen Finansinspektionen. I inslaget visades bland annat en bild på en reklamskylt i en filmad stadsmiljö där ett företagsnamn syntes. Bildsekvensen var kort och var placerad mellan de två ovanstående intervjuerna.

ANMÄLAN

Inslaget är anmält av en representant för företaget vars namn syntes på reklamskylten i den filmade stadsmiljön. Anmälaren för i huvudsak fram följande kritik.

Knappt tio minuter in i programmet berättade journalisten att Finansinspektionen hade genomfört en granskning av aktivt förvaltade fonder där man riktade en del kritik mot fondbolagen. Sedan ställde sig journalisten frågan "Vilka är de – de som kritiseras?". Journalisten gjorde därefter en paus och tystnade. I samband detta visades en stadsmiljö med en stor reklamskylt som visade reklam från företaget. Företagets namn visades tydligt i bild. Tittare löpte härigenom uppenbar risk att få intrycket att företaget var ett av de fondbolag som fått kritik av Finansinspektionen för sin fondförvaltning eller att

journalisterna som arbetade med programmet hade grund att förmoda detta. Under alla förhållanden kom företaget att misstänkliggöras, då sekvensen skapade en misstanke kring att företaget var ett av de kritiserade fondbolagen.

Det intryck som programmet gav, i enlighet med vad som beskrivits ovan, var således vilseledande. Med hänsyn till att företaget uteslutande ägnar sig åt och byggt upp ett varumärke kring äkta aktiv förvaltning var detta särskilt olyckligt. SVT borde ha haft god tid på sig att kontrollera alla detaljer i programmet innan det sändes, då programmet inte var av sådan karaktär att det med kort varsel var nödvändigt att sända. Det inträffade kan inte anses vara ursäktligt och inte heller av ringa betydelse. Företaget anser att SVT bör ta bort sekvensen i programmet där företagens namn förekommer samt göra ett så kallat beriktigande i nästkommande program av *Plus*.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet anför i huvudsak följande.

Plus-redaktionen uppmärksammades på att företags namn syntes i en bildsekvens med en reklamskylt i stadsmiljö från Stureplan i Stockholm först i samband med att anmälan inkom till redaktionen. Varken företaget eller någon annan hade påpekat detta innan dess och redaktionen hade heller inte uppmärksammat det. Namnet på bolaget syntes mycket kort (tre sekunder). Företaget omnämndes inte och förekom inte heller på något sätt i granskningen i inslaget. Av inslaget framgick att det också var svårt att se på skylten att bolaget är ett fondbolag.

Den enda orsaken till att bildsekvensen fanns i inslaget var för att visa miljön kring Stureplan. Att reklamskylten just då visade företags reklam var en oönskad tillfällighet. Så fort som redaktionen fick anmälan, den 17 februari, togs namnet bort i sekvensen för att undvika missförstånd. Detta innebär att det inte gick att se bilden någonstans efter det. Eftersom nästkommande program var förinspelat sändes ett förtydligande från programkontrollen direkt efter programmet den 18 februari med följande lydelse.

Och *Plus* gör ett förtydligande angående en bild i förra veckans avsnitt. I programmet som bland annat handlade om ett fondbolag förekom ett annat fondbolags namn i bild i en stadsmiljö. Detta bolag ingick inte i programmets granskning.

Mot bakgrund av att namnet på bolaget togs bort så snart redaktionen uppmärksammades på det olyckliga sammanträffandet och att det i nästkommande program förtydligades att bolaget inte hade med granskningen att göra anser SVT att inslaget inte strider mot kravet på opartiskhet och saklighet.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (13 § andra stycket i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det kritiserade inslaget handlade om kritik som riktats mot Swedbanks fondbolag Robur. Enligt nämndens mening var inslaget inte utformat på ett sådant sätt att något annat fondbolag pekades ut. Nämnden, som noterar att SVT i ärendet har uppgett att SVT tagit bort namnet på företaget i den aktuella bildsekvensen samt sänt ett förtydligande i nästkommande program den 18 februari, kan inte finna att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche och Ulrika Hansson efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Rasmus Gedda

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.